

بسمه تعالی

۴	اهمیت و تعریف سوء رفتار
۵	عوامل موثر بر سوءرفتار.....
۵	(۱) اجتماعی.....
۵	(۲) روانشناختی و تکاملی.....
۵	(۳) خانوادگی.....
۶	انواع سوء رفتار
۶	الف) سوءرفتار با کودکان.....
۶	ب) سوءرفتار با زنان.....
۶	ج) سوءرفتار با سالمندان.....
۷	علل سوء رفتار با کودکان
۸	انواع اصلی سوءرفتار با کودکان.....
۱۰	داستانی کوتاه.....
۱۱	تشخیص سوءرفتار در کودک.....
۱۱	نتایج سوءرفتار و خشونت در کودک.....
۱۲	ابزار بررسی میزان احتمال سوءرفتار با کودک.....
۱۳	کار اجباری کودک به عنوان یک سوءرفتار
۱۴	پیشگیری از سوء رفتار در کودک.....
۱۵	راه های افزایش اعتماد به نفس فرزندان
۱۶	کودک آزاری از دیدگاه اسلام

۱۷.....	سوء رفتار با زنان.....
۱۷.....	آخرین آمار خشونت با زنان.....
۱۸.....	انواع سوء رفتار با زنان.....
۱۸.....	الف)ضربه و صدمه جسمی.....
۱۸.....	ب)تجاوز به همسر.....
۱۸.....	ج)تحمل وضعیت سوء رفتار.....
۱۸.....	د)روانی/عاطفی.....
۱۸.....	ه)خشونت سفید.....
۱۹.....	داستان کوتاه.....
۲۰.....	علل سوء رفتار نسبت به زنان.....
۲۰.....	عواملی که موجب پایداری سوء رفتار می شود.....
۲۱.....	بارداری و سوء رفتار.....
۲۲.....	ابزار بررسی میزان احتمال سوء رفتار با زنان.....
۲۳.....	سوء رفتار با سالمند.....
۲۵.....	انواع سوء رفتار با سالمندان.....
۲۶.....	علل سوء رفتار با سالمند.....
۲۶.....	عواملی که موجب ادامه سوء رفتار می شوند.....
۲۷.....	-بررسی اهمیت توجه به سالمندان.....
۲۸.....	داستان کوتاه.....
۲۹.....	پیشگیری.....

الف) پیشگیری اولیه..... ۲۹

ب) پیشگیری ثانویه..... ۲۹

ج) پیشگیری ثالثیه..... ۲۹

منابع و مراجع ۳۰

اهمیت و تعریف سوء رفتار

- ✓ به چه عملی سوءرفتار گفته می شود؟
- ✓ آیا از آثار سوءرفتار بر جامعه آگاهی دارید؟
- ✓ آیا می دانید هر سال حدود ۵۰ کودک به دلیل کودک آزاری و سوءرفتار در جامعه جانشان را از دست میدهند و حدود ۸۰٪ افراد ۲۸ساله که سابقه آزار دیدن داشتند، حداقل به یکی از اختلالات روانی مبتلا شده اند...؟
- ✓ آیا می دانید وجود خوشبختی یا نبود خوشبختی به موضوع مهم سوءرفتار برمی گردد؟

هرگونه عملی که با قصد یا بدون قصد به وسیله ی افراد بزرگسال، اجتماع یا کشور انجام گیرد واثیر

منفی بر:

- سلامت فرد
- رشد فیزیکی
- رشد روانی

او داشته باشد سوء رفتار نامیده می شود.

طرح چند سوال برای تفکر و تمرین در خانواده:

۱- طبق تعریف فوق، آیا شما خود را پدر و مادری می دانید که تا بحال نسبت به دیگر اعضای خانواده مرتکب سوء رفتار شده اید؟.....

۲- با توجه به شناخت خانواده خود، آیا احتمال وقوع سوءرفتار در خانواده تان وجود دارد؟

۳- سوء رفتارهای احتمالی خانواده را در زیر لیست نمایید:

بیشتر بدانیم !

خشونت یا در واقع سوء رفتار، واقعیتی آزار دهنده و غیر قابل انکار در دنیای امروز است. خشونت خانگی مخصوص جامعه یا طبقه خاصی نیست بلکه اکنون همه کشورهای دنیا و طبقات اجتماعی مختلف با آن دست به گریبانند.

عوامل موثر بر سوء رفتار

الف) عوامل اجتماعی

بیکاری و داشتن شغل پاره وقت، وضعیت اقتصادی اجتماعی پایین، معامله مواد مخدر، نمایش خشونت توسط رسانه های جمعی، عدم آموزش مهارت های حل مشکل در مدرسه و دانشگاه، کمبود منابع و امکانات رفاهی و تفریحی در جامعه

ب) عوامل روانشناختی/تکاملی:

استفاده از مواد مخدر یا الکل، انتظارات غیر واقع بینانه دیگر اعضا، فشارهای همسالان بویژه برای نوجوانان، سابقه مشکلات سلامت روان، سطح بالای استرس در فرد

ج) عوامل خانوادگی:

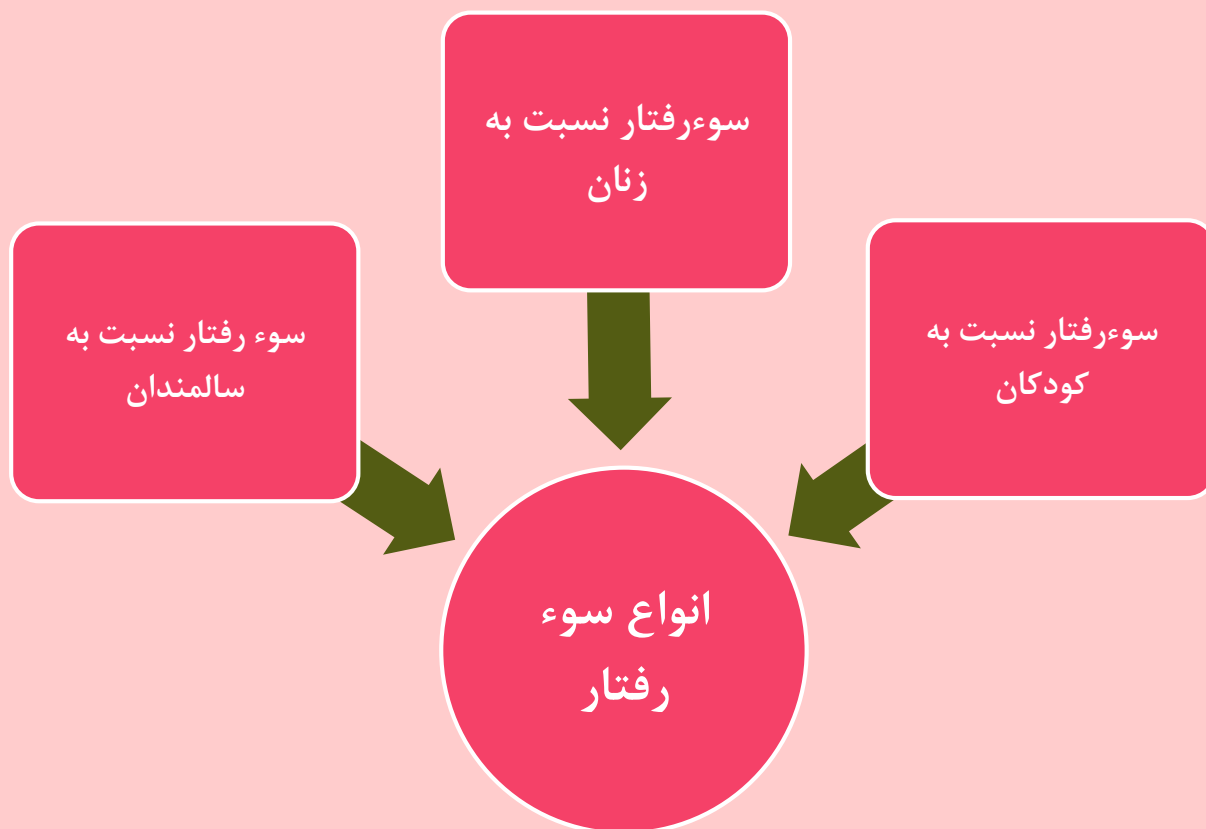
- سابقه سوء رفتار در نسل های گذشته: بد رفتاری با والدین در گذشته توسط خانواده شان.
- انزوای اجتماعی: رفتار نامناسب به دلیل شغل با وجهه اجتماعی پایین و یا عدم داشتن دید مثبت نسبت به خانواده
- وجود استرس بالا در خانواده: معلولیت و یا داشتن بیماری صعب العلاج یکی از اعضا.
- تهدید کردن کلامی کودک توسط والدین
- فقر فرهنگی و تعصب و خرافات

طرح چند سوال برای تفکر و تمرین در خانواده:

۱- آیا شما می توانید به این سه دسته ، عوامل دیگری را نیز اضافه کنید؟ در گروه یا خانواده بحث کنید.....

۲- تکیه کلام ها، رفتارها و انتظاراتی که باعث ایجاد سوءرفتار در خانواده می شود را در پایین ذکر کنید.....

۳- وضعیت خانواده های ایرانی را از نظر وجود سوءرفتار در قدیم و امروزه مقایسه کنید.

۱- آیا بنظر شما انواع دیگری از سوء رفتار وجود دارد؟ نام ببرید.

۲- بنظر شما چه کودکانی بیشتر مورد سوء رفتار قرار می گیرند؟

۳- آیا تا به حال به نشانه های ناشی از سوء رفتار مانند: استرس و یا عدم اعتماد به نفس در کودک خود دقت کرده اید؟

علل سوء رفتار در کودک

✓ عوامل مربوط به والدین

- داشتن سابقه سوء رفتار در کودکی خود
- اعتماد به نفس پایین والدین
- اعتیاد والدین: دلیل ۲۳٪ خشونت ها مربوط به اعتیاد والدین است.
- شاغل بودن والدین
- عدم کنترل بر عواطف و احساسات: والدین به دلایلی از جمله خستگی کار، کنترل روی خشم خود ندارند.
- انتظار بیش از حد والدین از کودک
- عدم توانایی والدین در سازگاری با فشارهای زندگی
- بارداری و زایمان سخت و مشکل
- عدم آگاهی نسبت به دوره ها و ویژگی های رشد جسمی و روانی کودک

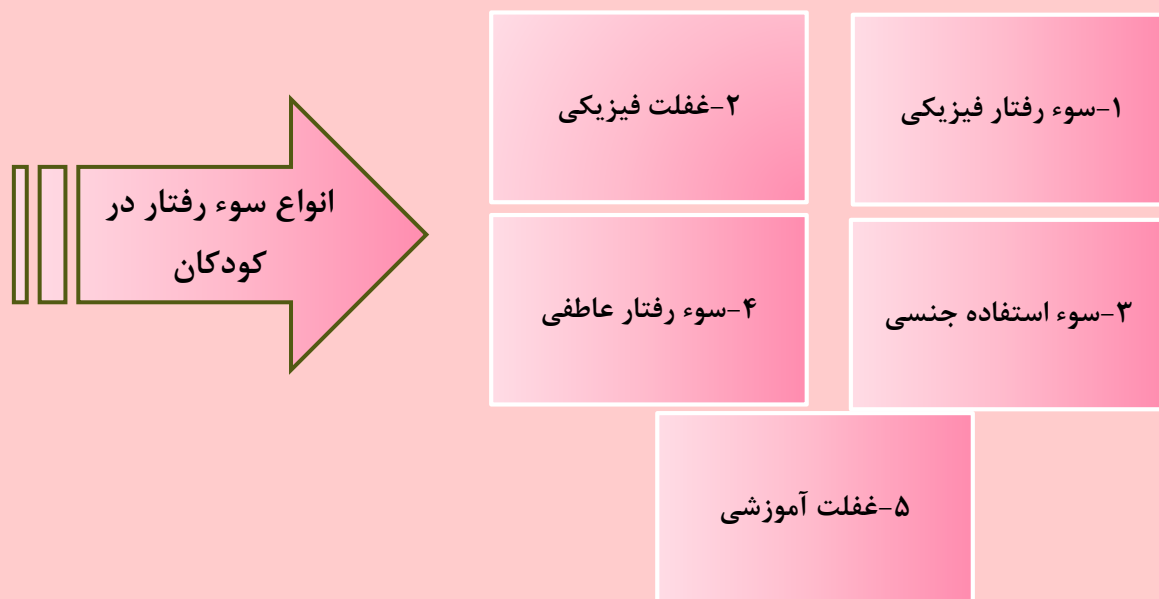
✓ عوامل مربوط به کودک

- خلق خوی کودک: کودک بهانه گیر بیش از کودک آرام و خنده رو مورد سوء رفتار قرار می گیرد.

- رتبه فرزند: اینکه کودک چندمین فرزند در خانواده است.
- نیازهای فیزیکی اضافی: کودکان دچار معلولیت و یا بیماران مادرزادی ممکن است بیشتر از دیگران مورد سوء رفتار قرار گیرند.
- شباهت کودک به فردی که والدین از او بدشان می آید.
- کودکان سنین ۱-۳ سال: به دلیل نیاز به مراقبت های بیشتری که دارا بوده و توسط والدین انجام می گیرد.
- کودکان طلاق
- کودکان ناخواسته

✓ عوامل مربوط به محیط و اجتماع

- مشکلات اقتصادی ، فقر و محیط پر استرس
- درگیری ها و اختلافات زناشویی
- مسکن فاقد استانداردهای کافی، کوچک و پر ازدحام.
- عدم وجود حمایت کافی از خانواده و نبود آموزش مناسب برای خانواده ها

۱- سوء رفتار فیزیکی (ایجاد صدمه جسمی در اثر مشت و لگد زدن، سوزاندن، گاز گرفتن، تکان دادن یا آسیب زدن به هر شکلی...)

۲- غفلت فیزیکی(نارسایی در تامین نیازهای اساسی کودک مانند نیاز فیزیکی از قبیل عدم تامین مسکن مناسب و یا سایر نیاز ها مشابه)

۳- سوءاستفاده جنسی(نزدیکی، تجاوز، زنا با محارم، به بازی گرفتن کودک با اهداف نامناسب، بهره برداری تجاری با وادار کردن کودک به هرزگی و تهیه عکس های نا مناسب)

۴- سوءرفتار عاطفی(عدم تربیت اساسی، بی توجهی به نیازهای عاطفی کودک، همسرآزاری در حضور کودک، اجازه دادن به کودک برای مصرف الکل و مواد مخدر)

۵- غفلت و بی اعتنائی آموزشی(قصور و غفلت برای ثبت نام کودک در مدرسه، قصور و غفلت در پاسخ به گریزهای مکرر کودکان از مدرسه، عدم توجه نیازهای آموزشی ویژه کودک و....)

تمرین در خانواده:

لطفا با کمک سایر اعضای خانواده مثال های بیشتری در مورد هر یک از انواع سوء رفتار های مربوط به کودک را ذکر کنید:

.....
.....

....

داستان

آیا تابحال به علل و نشانه های سوء رفتار در کودک دقت کرده اید؟

با خواندن ماجرای زیر می توانید به این نکات پی ببرید.

نرگس به جرم نداشتن مادر با شکنجه های نامادری حدود ۴ سال است به جای رفتن به مدرسه گوشه نشین خانه شده است. روز واقعه وقتی پدر نرگس به خانه رسید قلب نرگس دیگر نمی تپید. او می گوید نامادری نرگس دایما نسبت به ضرب و جرح عمدی این کودک اقدام کرده و ضربه های وارده به مغز وی سبب ورود او به زندگی نباتی شده و قادر به دفع و کنترل ارادی ادرار و مدفوع نیست. حنیفه نامادری وی بارها منکر هرگونه آزار و آسیب به کودک شده بود پدر نرگس می گوید وقتی به خانه رسیدم دخترم با ناخن های کبود در خانه افتاده بود حنیفه انگیزه اش را از این جنایت غیراخلاقی بی تربیتی نرگس اعلام می کند و می گوید این بچه در ادرارش کنترل ندارد و خودش را خیس می کند در حالی که اینطوری نبود و نرگس شب ادراری نداشت در حال حاضر نرگس به دلیل آسیب های وارده زندگی نباتی دارد...

۱- آیا شما می توانید با توجه به خانواده و یا محله ای که در آن زندگی می کنید، نشانه هایی از سوء رفتار را بیان کنید؟

.....

.....

.....

۲- بنظر شما چه مواردی در ظاهر و یا رفتار کودک می تواند نشان دهنده سوءرفتار باشد؟

.....

.....

.....

تشخیص سوءرفتار در کودک

ابتدا باید به ظاهر کودک و بعد به رفتار کودک و رفتار والدین توجه نمود...

ظاهر کودک: کبودی، شکستگی، علایم گازگرفتگی و صدماتی که والدین علت آن را حادثه بیان می کنند.

رفتار کودک: بهداشت فردی ضعیف، لباس های کثیف و نامناسب با فصل، خستگی، دوری گزیدن از دیگران، دیر رفتن به مدرسه، ترس از والدین، مهاجر بودن، دروغگو بودن.

رفتار والدین: تاریخچه سوءرفتار در کودکی، عدم نگرانی نسبت به کودک، مصرف الکل و مواد مخدر، صدا کردن کودک با کلمات بد، پنهان کردن صدمه ایجاد شده و توضیح ندادن در مورد آن و بیان کردن آن به عنوان حادثه

۱- فکر می کنید نتایج فردی و اجتماعی خشونت و سوءرفتار در خانواده چیست؟

.....
.....

۲- آیا راه کارهای مقابله با سوء رفتار و نتایج منفی آن را (به شرح زیر) می دانید؟

.....
.....

نتایج سوء رفتار و خشونت در کودک

- کاهش یادگیری در مدرسه
- عدم توانایی در برقراری روابط اجتماعی
- تثبیت خشونت در کودک
- ایجاد اختلالات جسمی و روانی در کودک

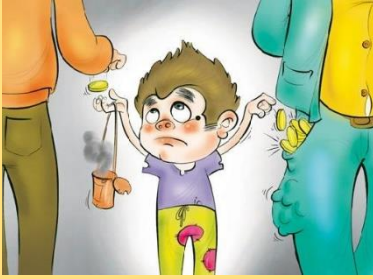
بررسی میزان احتمال سوء رفتار با کودک

همیشه (۵)	اکثراوقات (۴۲)	گاهی اوقات(۳)	به ندرت(۲)	هیچوقت (۱)	
					۱- آیا تا بحال کودک خود را سرزنش کرده اید؟
					۲- تا کنون پیش آمده که فرزند خود را با دیگران مقایسه کرده باشید؟
					۳- آیا شده است که فرزند خود را مجبور به کاری کرده باشید؟
					۴- آیا تابحال کودکان خود را به سمت آرزوهای تحقق نیافته خودتان هدایت کرده اید؟
					۵- تاکنون پیش آمده که فرزند خود را به علت عدم انجام کاری شماتت کرده باشید؟
					۶- پیش آمده است که فرزند خود را بخاطر اشتباه تنبیه بدنی کرده باشید؟
					۷- آیا تا امروز به علت بی حوصلگی فرزندتان را از خود طرد کرده اید ؟
					۸- آیا شده است که تاکنون به هر دلیلی به کودکان بگویید که دوستش ندارید؟

گر امتیاز شما بین ۳۰-۴۰ باشد کودک شما دارای سوء رفتار شدید می باشد.

گر امتیاز شما بین ۲۰-۳۰ باشد کودک شما دارای سوء رفتار متوسط می باشد.

گر امتیاز شما بین ۱۵-۸ باشد کودک شما بدون سوء رفتار می باشد.

کار اجباری در کودکان به عنوان یک سوءرفتار

طبق آخرین اطلاعات مرکز آمار ایران در ۲۲ خرداد ۱۳۹۲، یک میلیون و هفتصد هزار کودک در ایران بصورت مستقیم درگیر کار هستند. هر کودک ماهیانه ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تومان درآمد دارد. ۳۰٪ کودکان کار دارای والدین با سابقه محکومیت هستند و ۴۰٪ نیز دارای والدین بیسواد یا کم سواد هستند. ۸۵٪ کودکان کار ایرانی و مابقی از سایر کشورها هستند.

۱- با جستجو در محله خود علل کار کودکان را نام ببرید؟

.....
.....

۲- آیا از عواقب کار کودک آگاه هستید؟ چند مورد را ذکر و مورد بحث قرار دهید.

.....
.....

پیشگیری

شما می توانید با شناسایی والدین بالقوه متجاوز و دارای سابقه سوءرفتار و با حمایت از این والدین و دادن آگاهی به آنها از سوءرفتار پیشگیری کنید.

در این رابطه می توانید سوالاتی راجع به حاملگی و یا انتظاراتی که در آینده از کودک دارند را مطرح کنید.

دادن اطلاعات راجع به چگونگی رشد و دوران طفولیت به والدین می تواند کمک کننده باشد.

قبل از مطالعه مراقبت های مربوط به کودک و یا والدین، ستون زیر را با دانش خود کامل کنید.

اقدامات مراقبتی مربوط به والدین	اقدامات مراقبتی مربوط به کودک

مراقبت از کودک

۱- دادن فرصت به کودک برای اعتماد به شما

۲- تشویق کودک به ایجاد رابطه با والدین

۳- ثبت رفتار و صحبت های والدین و کودک

مراقبت از والدین

۱- حمایت از والدین جهت کسب آگاهی و مهارت های پدر مادری

۲- ایجاد جلسات خانواده درمانی برای ارتقا سطح مهارت های والدینی در حل مشکلات خانواده

❖ راه های افزایش اعتماد به نفس در فرزندان

- ✓ تمرکز روی نکات مثبت فرزند خود
- ✓ اجتناب از صحبت های مخرب و اعمال خشونت و تنبیه
- ✓ در صورت امکان دادن حق انتخاب و استقلال به فرزندان
- ✓ نظرخواهی از آنها هنگام بروز مشکل در منزل، برای حل مسئله
- ✓ دادن بعضی از مسئولیت ها به فرزندان برای درک نقش والدینی
- ✓ افزایش احساس کفایت و شایستگی در فرزندان
- ✓ توجه به توانمندی های فرزندان و تقویت احساس ارزشمندی در آنها
- ✓ پذیرش فرزندان با تمام کمی و کاستی هایشان و عدم مقایسه آنها با همسالان

بیشتر بدانیم

یک فکر-یک تمرین

آیا تابحال به میزان اعتماد به نفس فرزندانان توجه نموده اید؟

آیا راهکاری برای افزایش اعتماد به نفس آنها به کار بسته اید؟ اگر جواب مثبت است از چه راهکاری استفاده کرده اید؟ چند درصد از روش های بالا استفاده کرده اید؟

.....

.....

.....

کودک آزاری از دیدگاه اسلام

از دیدگاه قرآن ظلم و آزار رسانیدن به دیگران محکوم است و بایستی به هر وسیله ای جلوی آن گرفته شود، امام صادق (ع) در این زمینه می فرماید: اگر کسی دیگری را مورد ضرب و شتم قرار دهد خداوند او را با تازیانه ای از آتش خواهد زد.

سوءرفتار با کودک حرام است و دلایل صریحی بر حرمت آن وجود دارد. از جمله آیه هایی که به این امر اشاره دارد می توان آیه ۲۳۳ سوره مبارکه بقره را نام برد که در مجموع آیه شریفه دلالت بر این معنا دارد که پدر و مادر نباید به فرزند خود آزاری برسانند.

رسول اکرم (ص) به علی (ع) فرمودند لعن الهی بر پدر مادری باد که فرزند خویش را به عصیان و آزار خودشان وادارند و باعث قطع رابطه محبت شوند. همچنین در جای دیگر حضرت فرمودند فرزندان خود را احترام کنید و با آنان مودب برخورد نمایید.

بیشتر بدانیم!

در دین اسلام از تادیب به کیفیتی که دیه بر آن تعلق بگیرد نهی شده است و چنانچه به آزار مختصری مانند سرخ شدن بدن هم بیانجامد از نظر فقهای شیعه دیه تعلق می گیرد. چنانچه والدین کودک به گونه ای تنبیه کنند که صورت کودک سرخ شود، باید یک مثقال و نیم شرعی واگر کبود شود سه مثقال و اگر سیاه شود شش مثقال طلا به عنوان دیه بپردازد.

سوءرفتار با زنان

۱- چقدر در مورد سوء رفتار با زنان می دانید؟

.....

.....

۲- به نظر شما پرداختن به این موضوع چقدر می تواند اهمیت داشته باشد؟ چرا؟

.....

.....

آخرین آمار خشونت علیه زنان

از زبان سخنگوی کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس: در ایران کمتر از ۳۵٪ از خشونت های خانگی به پلیس گزارش می شود. در تحقیقی که انجام شده بود مشخص شد که از ۱۸۰ موردی که زنان علیه خشونت های خانگی شکایت کرده بودند، ۱۲۸ مورد آنها حاضر نشدن پیگرد قانونی صورت گیرد. در ایران در زنان بین ۱۵-۴۴ سال میزان مرگ ناشی از خشونت با میزان مرگ ناشی از سرطان برابر است. بیشترین میزان خشونت در ایران علیه زنان در اقوام قومی قبیله ای خصوصا شهر اهواز می باشد.

۱- آیا می توانید انواع سوءرفتار با زنان را نام ببرید.

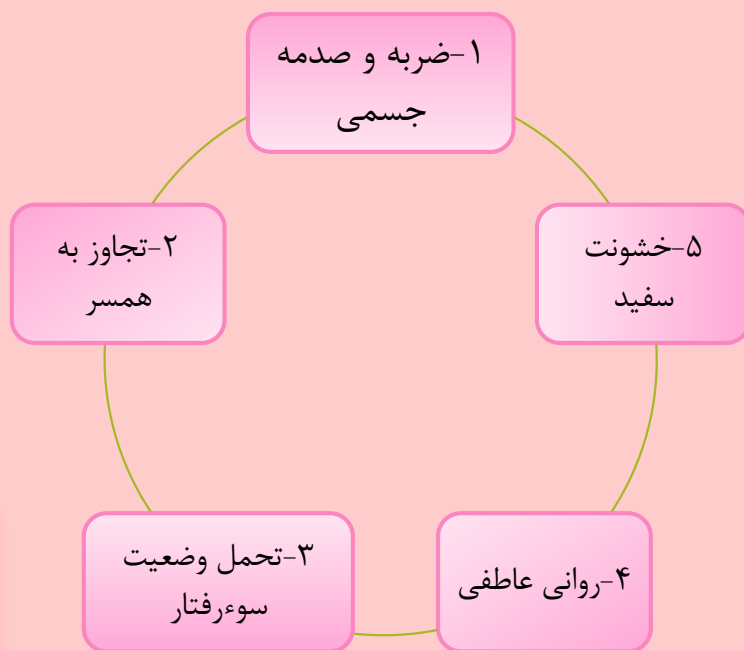
.....

.....

۲- در مورد شیوع و اهمیت هر یک از آن ها در گروه بحث کنید.

.....

.....

۱-ضربه و صدمه جسمی

۲-برقراری رابطه جنسی به اجبار و بدون رضایت زن

۳-تحمل وضعیت سوء رفتار: زنان وضعیت تحقیر کننده را بعلت وفاداری، ترحم، احساس وظیفه، حس مسئولیت و خوش بینی تحمل می کنند.

۴-روانی عاطفی: آزار و اذیت روحی و روانی، تحت فشار و استرس قرار دادن زنان، تحقیر و توهین کردن

۵-خشونت سفید در فضای مجازی: شامل سوء استفاده از اطلاعات شخصی که افراد از روی آگاهی و گاهی ناآگاهانه در فضای مجازی قرار می دهند.

توجه به داستان صفحه بعد به فهم بیشتر مطلب بالا کمک خواهد کرد..

دیگر عادی شده بود که افرادی زیر عکسهایم تعریف و تمجید می کردند حتی نگاه خیلی از آن ها و تعریف و تمجیدهایشان جنسی بود. ماجرای آن مزاحم هم از همین تعریف ها شروع شد. زیر هر عکسم نظر می گذاشت و از قیافه و ژست هایم تعریف می کرد. بعد از آن چند پیام بصورت خصوصی برایم فرستاد ولی اهمیتی ندادم، عادت نداشتم جواب کسانی را که نمیشناختم بدهم.

وقتی پاسخی از طرف من دریافت نکرد تهدیدها و فحاشی هایش شروع شد، تهدید می کرد به راحتی شماره تلفنم را پیدا می کند. می ترسیدم مزاحمت هایش بیشتر شود، ترس از مزاحم همیشه در من وجود دارد، چون میدانم اگر مشکلی پیش بیاید، احتمال اینکه من مقصر شناخته شوم خیلی بیشتر است، بعد از آن تمام کسانی را که در دنیای واقعی نمی شناختم از فهرست دوستانم حذف کردم تا مزاحمت ها کمتر شود.....

۱- آیا از عواقب خشونت سفید آگاهی دارید؟

.....

۲- آیا از میزان استفاده فرزندانان از فضای مجازی اطلاع دارید؟ آیا می دانید چه اطلاعاتی را در فضای مجازی قرار میدهند؟

.....

۳- آیا نمونه ای از خشونت سفید را در اطرافیانان مشاهده نموده اید؟ مثال بزنید.

.....

علل سوء رفتار در زنان

- ۱-تاریخچه سوءرفتار در همسر: سوءرفتار دوران کودکی، سوءرفتار والدین فرد نسبت به یکدیگر
- ۲-خصوصیات شخصی صدمه زننده(مردان): ضعف در کنترل حرکات، عدم تحمل ناکامی، حسادت زیاد، عدم اعتماد، انتظارات غیر واقعی
- ۳-خصوصیات شخصی فرد قربانی(زنان): اعتماد به نفس پایین، ازدواج در سن پایین، سریع فرزند شدن و حاملگی، در نظر گرفتن کلیه مسئولیت ها برای ازدواج
- ۴-خصوصیات خانواده: خانواده سخت گیر با مرزهای بسته، ایزوله بودن عاطفی و اجتماعی، آزادی بیش از حد

با تحقیق در محله خود عواملی که باعث سوءرفتار از قبیل ضربه و صدمه جسمی، تجاوز به همسر و...را بیابید و نمونه هایی از آن را ذکر کنید.

.....

.....

.....

عواملی که موجب پایداری سوءرفتار در زنان می شود:

- ۱-ترس از تغییر رفتار شوهر و تلافی وی
- ۲-ترس از طلاق
- ۳-ترس از مشکلات اقتصادی اجتماعی طلاق
- ۴-محدودیت ارتباط زنان با اجتماع

بنظر شما هر کدام از عوامل فوق چند درصد در پایداری سوءرفتار موثرند؟

.....

.....

بارداری و سوء رفتار

سوءرفتار طی بارداری بطور مستقیم از طریق ضربات فیزیکی ناشی از خشونت یا بطور غیر مستقیم از طریق افزایش سطح استرس مادر، محرومیت از مراقبت های دوران بارداری، رفتارهای پرخطر نظیر استفاده از سیگار، الکل و مواد مخدر و تغذیه ناکافی مادر پیامد بارداری را تحت تاثیر قرار می دهد.

در زنان بارداری که مورد سوءاستفاده قرار می گیرند، دوبرابر دیگر زنان دچار مشکلات حاملگی و چهار برابر دچار زایمان زودرس، کودک نارس و کم وزن می شوند.

اقدامات پیشگیری کننده:

۱- تجدید نظر در قوانین و لغو مواردی که در گذشته علیه زنان و بمنظور تبعیض و بی حرمتی به آنان

۲- تصویب و اجرای قوانین شدید و موثر علیه هرگونه ضرب و شتم، تجاوز و سوءرفتار جنسی

۳- گنجاندن موضوعاتی در برنامه های تحصیلی در مورد وظایف اخلاقی و قانونی پدران

بررسی میزان وقوع سوءرفتار با زنان

[illegible]

نحوہ ی نمرہ دہی:

۳۴-۴۵ سوء رفتار زیاد

۳۳-۲۱ سوء رفتار متوسط

۱۹-۲۰ سوء رفتار کم

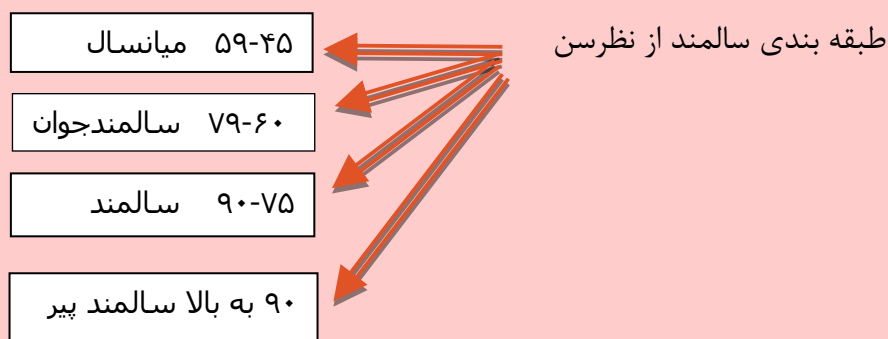
سوء رفتار با سالمند

و خدای تو حکم فرموده که جزء او را نپرستید و به پدر و مادر نیکویی کنید و چنانچه یکی از آنها یا هر دو در نزد تو پیر و سالخورده شوند (که موجب رنج و زحمت تو باشند) مبادا کلمه ای بگویی که آنها رنجیده خاطر شوند و بر آنها با صدای بلند سخن مگو و آنها را از خود مران و با اکرام و احترام سخن بگو. (سوره اسرا-۲۳)

طبق دستور خداوند در این آیه بعد از اطاعت و پرستش خداوند احترام تا آخر عمر والدین واجب و فقط در یک مورد که اگر والدین تو را به شرک وادار کنند می توان اطاعت نکرد. هم چنین در این رابطه پیامبر اسلام (ص) می فرمایند: احترام به مسلمانان سالخورده، احترام به خداوند است.

تعریف

سوء رفتار با سالمند در واقع انجام یا عدم انجام رفتاری خاص به صورت عمدی یا غیر عمدی می باشد که ممکن است جسمی، عاطفی یا روانی باشد و عوارضی از جمله ناراحتی، صدمه یا درد بدنی، تجاوز به حقوق انسانی و کاهش کیفیت زندگی در فرد سالمند می شود.

بیشتر بدانیم!

هشدار در مورد سوء رفتار با سالمندان:

آیا می دانستید در قاره آسیا بالا ترین افزایش تعداد سالمند به ایران اختصاص دارد!

آیا می دانستید در حال حاضر ۱۷ هزار سالمند در سرای سالمندان نگه داری می شود!

آیا می دانستید ایران تا ۳۰ سال آینده در مرحله فوق سالمندی قرار می گیرد!

آیا می دانستید در سال ۲۰۵۰ تعداد سالمندان جهان برای اولین بار در طول تاریخ بشر بر تعداد اشخاص جوان پیشی می گیرد!

۱- بنظر شما چه عواملی سبب افزایش چنین آماری شده است؟

.....

.....

۲- با توجه به آمار موجود چه راه هایی برای کاهش سوء رفتار با سالمندان و پررنگ تر شدن نقش خانواده ها پیشنهاد می کنید؟

.....

.....

۳- ظرف ده سال آینده چند نفر از اطرافیان شما به سالمندی می رسند؟ چه برنامه ای جهت بهبود سطح زندگی آن ها پیشنهاد می کنید؟

.....

.....

انواع سوء رفتار نسبت به سالمندان

۱-جسمی: ایجاد زخم به علت بستر نامناسب، تغییر ظاهر فرد بدون رضایت، زمین خوردن به علت فراهم نبودن امکانات، ضربه وارد کردن عمدی به بدن، لمس قسمت های مختلف بدن بدون رضایت.

۲-روانی: فاش کردن اسرار زندگی و بیماری، ممانعت در ملاقات با دوستان بدون دلیل منطقی، اهمیت قائل نشدن نسبت به تجارب، دانش و توانایی، خطاب قرار دادن با لحن نامناسب و ناشایست، سرزنش کردن بی دلیل، منت گذاشتن افراد هنگام کمک کردن، سرزدن افراد خانواده(حضوری-تلفنی)، بی اعتنائی

۳-مالی: دریافت هزینه اضافی برای ارایه خدمات، دریافت پول بدون رضایت، عدم توانایی در استفاده از اموال براساس میل خود، امضای سند یا نامه بدون توجه به محتوای آن، کوتاهی کردن نسبت به امور بانکی و تامین پول مورد نیاز.

۴-غفلت: تجویز بی مورد مسکن یا داروهای خواب آور، خودداری در تامین لباس تمیز، خودداری در تامین عینک، سمعک و وسایل مورد نیاز، نامناسب بودن نور اتاق، عدم همکاری و کمک هنگام نظافت شخصی، عدم همکاری در تامین دارو، تاخیر در درمان، در اختیار قرار ندادن مایعات و مواد غذایی هنگام نیاز، عدم رعایت رژیم غذایی، آشنا نکردن از روند بیماری سالمند.

۵-خود غفلتی: خدشه دار کردن رابطه خوب با تیم سلامت، مصرف خودسرانه دارو، عدم مصرف داروی تجویز شده، عدم رعایت بهداشت فردی، عدم انجام فعالیت های روزمره

۱- باتوجه به شناخت انواع سوءرفتار، آیا در محله خود سالمندانی را میشناسید که دچار سوءرفتار در خانواده باشند؟ چند مورد و چه میزان از علل بالا را زمینه ساز ایجاد سوءرفتار در سالمندان اطرافیانتان می دانید؟

.....

.....

۲- آیا می توانید عوامل دیگری را نیز اضافه کنید؟

.....

علل سوءرفتار با سالمند

- ویژگی فردی سالمند: خلق سالمند، کمیت و کیفیت ارتباط اجتماعی، نیاز فیزیکی خاص (مانند بی اختیاری ادرار)، اعتیاد، خود ا تکایی، اتکاء مالی سالمند به خانواده، وجود بیماری های متعدد در سالمند
- علل اجتماعی-فرهنگی: ارزش سالمند در اجتماع
- علل خانوادگی: نگرش خانواده به سالمند، امکانات رفاهی، وضعیت اقتصادی، بعد خانوار

عواملی که موجب ادامه سوءرفتار با سالمند می شوند:

- ترس از آینده: تن دادن سالمند به سوءرفتار از روی اجبار
- وابستگی به فرد صدمه زننده: برای مثال وابستگی به فرزند و دلبستگی به او موجب تشویق ادامه رفتارهای غلط می شود.
- ترس از فرد صدمه زننده
- علاقه به فرد صدمه زننده
- محدودیت فیزیکی سالمند

بررسی اهمیت توجه به سالمندان

خیر (۱)	بلی (۲)	
		۱- آیا به سالمندان خود حق انتخاب و استقلال می دهید؟
		۲- آیا تابحال به مکان زندگی سالمندان (از نظر ایمنی) دقت نموده اید؟
		۳- آیا به نیازهای مالی سالمندان توجه می کنید؟
		۴- تا کنون به نیازهای عاطفی سالمندان فکر کرده اید؟
		۵- آیا می دانستید نیازهای فیزیکی سالمندان به علت بیماری افزایش می یابد؟
		۶- آیا می دانستید که سالمندان ترس از طرد شدن توسط فرزندانشان را دارند؟

۸-۱۶ سطح توجه مناسب

۱-۷ سطح توجه کم

کاسه چویی

پیر مردی تصمیم گرفت تا با پسر، عروس و نوه خود زندگی کند. دستان پیرمرد می لرزید و چشمانش خوب نمی دید و به سختی می توانست راه برود. هنگام خوردن شام، غذایش را روی میز ریخت و لیوانی را بر زمین انداخت و شکست. پسر و عروس از این کثیف کاری پیرمرد ناراحت شدند: باید درباره پدر بزرگ کاری بکنیم، وگرنه تمام خانه را به هم می ریزد. آنها یک میز کوچک در گوشه اطاق قرار دادند و پدر بزرگ مجبور شد به تنهایی آنجا غذا بخورد. بعد از اینکه یک بشقاب از دست پدر بزرگ افتاد و شکست، دیگر مجبور بود غذایش را در کاسه چویی بخورد.

هر وقت هم خانواده او را سرزنش میکردند، پدر بزرگ فقط اشک میریخت و هیچ نمیگفت. یک روز عصر، قبل از شام، پدر متوجه پسر چهارساله خود شد که داشت با چند ته چوب بازی میکرد. پدر رو به او کرد و گفت: پسر، داری چی درست میکنی؟ پسر با شیرین زبانی گفت: دارم برای تو و مامان کاسه های چویی درست می کنم که وقتی پیر شدید، در آنها غذا بخورید! و تبسمی کرد و به کارش ادامه داد. از آن روز به بعد همه خانواده باهم سر یک میز غذا میخوردند.

پیشگیری

پیشگیری اولیه)

می تواند از طریق جامعه، خانواده و مداخلات فردی انجام شود.

پیشگیری اولیه از سوءرفتار شامل تقویت افراد و خانواده ها می باشد تا بتوانند بطور موثری از عهده ی استرس های متعدد زندگی و نیازهایشان برآیند و عناصر زیان بار موجود در جامعه که باعث افزایش خشونت می شود را کاهش دهند.

پیشگیری سطح دوم)

کاهش یا اتمام سوء رفتار بوسیله غربالگری اولیه و آموزش به خانواده ها در مورد اینکه چگونه با استرس مقابله کنند، چگونه تفریح کنند و از سرگرمی ها لذت ببرند، امکان پذیر است. تدوین و توسعه برنامه های آموزشی برای مراقبین سلامتی می تواند گام موثر در جهت شناسایی و درمان قربانیان خشونت باشد.

مداخله گر در خانواده می تواند به اعضای خانواده کمک نماید تا درباره مشکلات خود گفتگو نماید و در پی پیدا کردن روش های مواجهه با تنش شدید باشد، تنشی که منتهی به موقعیت های سوءرفتار گرایانه می شود.

پیشگیری سطح سوم)

ارجاع مددجو به سازمان های مناسب، زمانی که نشانه های سوءرفتار به وضوح دیده می شود.

مداخله گر باید به طور واضح نشان دهد که اعمال هیچ یک از انواع خشونت، تحقیر، خواری و سوءاستفاده از اعضای خانواده، جایز نخواهد بود و همه ی اعضا قابل احترام و ارزشمند هستند.

- ۱- ایلدرآبادی الف. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳. ویراست دوم. تهران: جامعه نگر؛ ۱۳۹۱.
- 2-Wong donna. درسنامه مرجع پرستاری کودکان. پوران سامی .تهران: انتشارات بشری؛ ۱۳۹۱
- 3-Lancaster Jeanette. پرستاری بهداشت جامعه ۲. سیده وحیده حسینی نسرين جعفری ورجوشانی. تهران: نشرجامعه نگر؛ ۱۳۸۷.
- ۴-روحانی م،حسینی و،جعفری ورجوشانی ن،سلمانی حاجی آقا ن پرستاری بهداشت جامعه ۳ تهران: نشرجامعه نگر؛ ۱۳۸۸
- ۳-فهرستی ز،نظری خاکشور گ،بررسی پدیده کودک آزاری از دیدگاه حقوقی و ضرورت بازنگری. فصلنامه تخصصی فقه و تاریخ تمدن. سال چهارم. شماره پانزده. بهار۱۳۸۷
- ۵-دولتیان م، قراچه م، احمدی م، شمس ج، علوی مجد ح، بررسی همبستگی سوء رفتار همسر با پیامد حاملگی در زنان باردار. زمستان ۸۸؛مجله پزشکی هرمزگان. سال سیزده. شماره ۴
- ۶-خوشه مهری گ، مارین س، شمسی م، الماسی حشانی الف. عوامل اجتماعی موثر در ایجاد خشونت علیه زنان توسط همسر در مراجعه کنندگان به بیمارستان شهید فیاض بخش تهران در سال ۱۳۹۱. ۹۳/۳/۲. مجله دانشکده علوم پزشکی نیشابور. سال دوم. شماره ۴
- ۷-قدوسی آ، فلاح یخدانی الف، عابدی ح، بررسی مصادیق سالمند آزاری و ارتباط آن با سن و جنس در سالمندان بستری در بیمارستان. ۹۲/۱۱/۱۴. مجله علمی پزشکی قانونی. دوره ۱۹. شماره ۴. زمستان ۹۲ و بهار ۹۳
- ۸-هروی کریموی م وهمکاران، بررسی میزان سوء رفتار توسط اعضای خانواده نسبت به سالمندان عضو کانون های جهاندیده گان شهر تهران. زمستان ۱۳۹۰. مجله سالمندی ایران ،سال ششم، شماره ۲۲
- ۹-پولادی ش و همکاران، عوامل محدود کننده خانواده در مراقبت از سالمند، تابستان ۱۳۹۲. مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت ،سال دو، شماره دو

۱۰- دکتر فاضل بهرامی و همکار، بهداشت سلامت سالمند در قران و حدیث، مجله سالمندی ایران، بهار ۱۳۸۳،
سال چهارم، شماره یازده

۱۱- دکتر منوچهری م و همکاران، میزان و انواع سوء رفتار خانگی با سالمندان مراجعه کننده به پارک های شهر
تهران، نشریه دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی، پائیز ۱۳۸۸ سال ۱۸، شماره ۶۲

12-www.rasekhone.net

13-shalagh.blogfa.com